ANY III - NÚM. 109 DIA 26 DE MAIG DE 1923

CATALVNYA SOCIAL

APARTAT 273 REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: BAIX ST. PERE, 1, 3 i 5 - BARCELONA TELEFON 1114

Els enemics de la ciutat

En totes les ciutats del món s'hi plantegen actualment greus problemes socials però aquests no arriben a enverinar-se perquè les autoritats saben endegar-los per camins normals. En canvi a Barcelona prenen de seguida un caient virulent perquè existeix una força oculta que actua constantment contra la vida de la ciutat. Si els pistolers que ens deshonren davant del món civilitzat traslladessin el camp d'operacions a Madrid, serien perseguits i empresonats. A Barcelona, tots ho sabem, poden assassinar impunement.

El Govern ens menysprea perquè sap que la ciutat no pot defensar-se, té les mans lligades. Que podem fer contra aqueix escamot d'assassins, si sabem que si alcem la veu serem sentenciats a mort? Com podem combatre'ls si ens consta que poden matar-nos impunement? Els homes que representen grans masses d'opinió han d'esser constantment vigilats per tal d'evitar que els pistolers els facin desaparèixer. Com volem que actuin si damunt dels seus caps hi aleteja la mort?

No el veieu ben clar l'intent que tenen els nostres enemics de destruir i arruinar la ciutat? S'anava a inaugurar l'Exposició internacional del moble, que representa un gran esforç, i de sobte es declara la vaga de transports. Era un fet l'acabament de les obres del metropolità, i la força oculta que actua sempre contra Barcelona, ha obligat als obrers a abandonar el treball.

No creieu, ciutadans, que la defensa es justa i que es arribada l'hora de demostrar als nostres misteriosos enemics que estem disposats a defensar la vida i la grandesa de la nostra ciutat immortal?

La policia no actua perque es diu que *té ordre de no fer res*. El Governador, ben clarament ho ha demostrat, no té aptituds per a exercir el càrrec que li ha confiat el Govern. Per què s'entossudeix, doncs, a fer veure que és Governador de Barcelona, quan tothom sap que avui l'únic que mana és el Sindicat Unic? El seu lloc l'ocuparia admirablement en Pestaña, i Barcelona no notaria el canvi.

No demanem pas que es persegueixi il·legalment els sindicalistes i que se'ls sotmeti a inhumanes tortures. No; demanem senzillament que es castigui a aquells que actuen al marge de la llei.

Lluiteu obrers i patrons, si creieu que la lluita és necessària. No enyorem la pau dels cementiris. No; volem activitat, vida, passions i lluites, però ennoblides per un ideal. Que la ciutat sigui remorosa i pletòrica de vida, però recordem-nos sempre que tots venim obligats a defensar els interessos de la ciutat, car aquesta no és d'un estol d'homes, sino de tota la col·lectivitat. La ciutat és nostra i és vostra i de tots els que la fan créixer.

15 cèntims

EL QUE PASSA

ESPANYA ENDINS

Per on començarem? Per la reunió de les majories ministerials i els anodins discursos allí pronunciats? Per l'obertura de Corts i l'espatarrant presentació de pares i fills, gendres i nebots, amics i traficants, que les constitueixen?

Per l'assassinat de l'ex-governador de Bilbao, senyor Regueral, víctima de la nostra política dels partits turnants, als homes dels quals no ha merescut l'execrable crim més que un arronsament d'espatlles?

Pel càncer del Maroc, cada dia més greu, on en pocs dies s'han registrat sangnantes accions de guerra, totalment inútils?

Pel càncer de la Hisenda, que En Villanueva sols s'atreveix a amagar perquè curar-lo és ja impossible mentre Espanya sigui patrimoni d'aquests partits?

Per la indecorosa conxorxa de conservadors i concentrats en les eleccions de Senadors, la qual converteix en pura comèdia el jutjament del Senat i l'acusació del Congrés en l'afer de les responsabilitats?

Per les llastimoses declaracions i la trista i escandalosa batalla d'En Berenguer i En Riquelme? Pel discurs llagrimós d'En Bergamín sobre dit afer de les responsabilitats?

Per l'estat anàrquic de Barcelona on no hi ha més governant que el Sindicat Unic sota les ordres del qual actuen les autoritats i la ciutat les tolera vergonyosament?

Per on començarem aquesta crònica?

El Govern diu que "a Barcelona segueix la normalitat", que, pel que es veu, consisteix en que els sindicalistes rojos manin com si haguessin guanyat, i els rojos i els que no se'n diuen es matin fraternalment després de córrer la pólvora per places i carrers, i es vagin paralitzant fàbriques, tallers, i la gent que poden fugin com d'una ciutat apestada... És aquesta la normalitat que s'ha buscat per Barcelona i es procura mantenir en nom de la democràcia pel govern de Concentració?

Ara sí que deu dormir tranquil En Romanones amb les garanties constitucionals en plena funció.

El cas és que triomfen els principis encara que costin la vida a la primera ciutat d'Espanya. Tal volta això és lo que es busca,...

ESPANYA ENFORA

Els grecs, aprofitant les trifulgues que ara distruen els turcs a Lausana, bon xic afeblits per aquests mesos de xerrameques diplomàtiques, han anat armant-se de nou i reorganitzant-se per tal de fer les paus amb Turquia de potència a potència.

Molts creuen que per sota mà és Anglaterra la que funciona, cosa natural en una nació que sempre ha procurat i sabut treure les castanyes del foc per mà d'altri. Això ha fet trontollar una vegada más l'èxit de la Conferència de Lausana, prou compromès per tantes de causes.

L'ultimàtum anglès a Rússia per les seves malifetes amb súbdits i interessos anglesos i, sobre tot, per les seves propagandes anti-britàniques a l'Assia, no ha tingut una efectivitat teatral com s'esperava. Els laboristes anglesos estan també tarats de bolxevisme, i, en aquesta ocasió, han amparat amb la seva poderosa influència als seus germans russos.

Aquest fet, en moments de poder pendre part activa en la governació de l'Estat el partit laborista, té una inquietant significació. Què vagin dormint les classes conservadores d'Europa.

La malaltia de Bonar Law obligant-lo a dimitir la presidència del Gabinet anglès, ha produit un petit trasbals a la política del gran imperi, orientada en sentit conservador però amb poca consistència. Allí, com avui dia a totes les nacions, la continuitat dels Poders és fermença d'ordre. Prou que ho sap França!

El viatge del rei d'Anglaterra a Itàlia és un fet remarcable en la present situació internacional, que a son degut temps influirà segurament en la solució dels problemes més vius d'Europa; i la visita cordial que fel al Pare Sant és per a tot el món un plaent i aconhortador succès. Com bella és i esperançadora veure les dues primeres potències humanes juntes i amigues davant els problemes gravíssims que tenen a la civilització cristiana i al pervindre de la humanitat en constant angoixa!

J.

◆◆

On són les autoritats

Ningú creuria que a Barcelona hi ha autoritats. Tothom fa el que vol. No sabem quins pecats hem comés els catalans perquè sigui tan odiada la capital de Catalunya. Diguem-ho d'una vegada: *Si el Govern volgués s'acabaria el terrorisme i es resoldrien normalment els conflictes socials.*

Les escombreries segueixen amuntegades en mig dels carrers. Ha començat la recollida però es fa tan lentament que gairebé no es coneix l'esforç dels que s'han ofert a recollir-les.

És Barcelona una ciutat orfe d'autoritat? És que tots els ciutadans hem de viure supeditats a la tirania dels sindicalistes revolucionaris? Per què serveix el senyor Governador? Que espera a dimitir? No ha posat ja de relleu la seva incompetència? És que creu el Govern que qualsevol diputat de la majoria té aptituds per a exercir un càrrec tan difícil com el de Governador de Barcelona? No es intolerable i irritant que el ministre de la Governació digui que la tranquilitat és complerta a Barcelona, i cada dia caiguin noves víctimes i prenguin un caient més greu els conflictes plantejats a la nostra ciutat? Això és jugar amb foc. Potser algún dia el Govern es penedirà d'haver tractat amb menyspreu els ciutadans de Barcelona! I el senyor Alcalde que fa davant de la gravetat dels moments actuals? Ha estat a l'altura de les circunstàncies?

Ja sabiem que el senyor marquès d'Alella era un senyor molt divertit, però ens creiem que tenia un xic mes de prudència. A qui se li acut celebrar un ball en uns moments tan crítics? Mentre la ciutat plena d'angoixa esperava el resultat de les gestions de les autoritats per a solucionar la vaga, la primera autoritat popular, obria els seus salons i invitava a les seves amistats amb motiu de fer anys el Rei. Un alcalde tan lleuger, no pot representar una ciutat tan important com Barcelona.

Davant d'aquestes anomalies ens preguntem: on son les autoritats?

Cal, catalans, que fem un vaitot si volem salvar-nos. Parlem clar i català, caigui qui caigui. Els pobles covards sucumbeixen. No espereu que us arribi la salvació dels Governs de Madrid. Si tots els que volem salvar la ciutat ens unim, els nostres enemics seran vençuts. No tenim autoritats ni tenim Govern, i, per tant, cal lluitar amb les nostres pròpies forces. La salvació o la ruïna depen de nosaltres.

La clerecia i la política

Un bon collega i gran rotatiu madrileny sembla que s'estranya que la clerecia,, quan actua en el camp polític i àdhuc en la governació de l'Estat, ho faci tan bé, talment com si fos el més apropiat per a les seves actuacions socials. Esmenta la tasca profitosa, admirable, que fan en la Cambra legislativa d'Alemanya tres diputats prèveres que pel seu treball i les seves virtuts s'han conquerit els afectes més vius i els aplaudiments més fervorosos de tota mena de diputats, els més distanciats d'ells i els més enemics doctrinalment.

I com a governants esmenta l'aludit collega a Noleus, ídol del Parlament holandés; i a Brauns, Ministre del Treball a Alemanya amb l'assentiment de tots els partits admiradors de la seva tasca; i a Seipel, el salvador d'Austria; i a Schrmek, també Ministre del Treball, a Xecoeslovaquia.

Però, no recordem l'Arquebisbe de Sant Domènec fet president de la República del seu nom pel poble, fa pocs anys, a fi de lliurar-la de la grapa ianqui?

I si esguardem la història, veurem a cada plana noms illustres de Prelats i Cardenals, Capellans i Frares, que governaren saviament les nacions més poderoses, i aconsellaren als reis, i conduïren als pobles, com expertíssims legistes i bons pastors. Caldrà esmentar noms? Isidor, Cisneros, Penyafort, Richelieu, Claret, Torres i Bages...

No recordem si figura entre les sentències populars aquesta: qui sap obeir amb dignitat, sap governar amb saviesa, però si no hi és, cal posar-li. I qui millor que els educats en l'obediència evangèlica poden manar reis i multituts amb més seny i més profit?

La realitat s'encarrega de demostrar-ho a abastament en tot el curs de la Història.

A. Z.

Anarquia i terrorisme

Si algun estranger sense antecedents hagués arivat a Barcelona el diumenge 6 d'aquest maig, just a l'hora en que passaven per les Rambles uns manifestants que cridaven "visca l'anarquia" i "mori el terrorisme", s'hauria acuitat a cercar un vocabulari de la llengua del país, pensant que a la ciutat nostra els termes *anarquia i terrorisme* deuen tenir tal volta un significat distint del que tenen els mots equivalents en les altres llengües cultes. I si hagués presenciat la escena final de la manifestació quan els que en formaven part—comencés la policia o comencessin ells, pel cas és igual—es treien de les butxaques sengles pistoles browning o Star, i engegaven trets a tort i a dret, encara ho hauria entès menys; car és difícil de compendre que protesti del terrorisme el qui porta el terror— és a dir, l'instrument de fer-lo,—a la butxaca.

Encara hauria quedat més perplexe el foraster, si li haguessin dit que aquells individus amb aquells crits i aquells trets feien "actuació civil", i que apoiaven a un Comité d'aquest nom fundat per a defensar "el llegat de la vella civilització europea". Si hagués romàs alguns dies més a Barcelona hauria pogut encara presenciar altres efectes de la mateixa *actuació civil*. Hauria vist com alguns subjectes acusats de terrorisme, eren morts a trets pel mig del carrer, i no pas pel braç armat dels ministres de la Llei, sinó per gent que sens dubte es pensaven actuar civilment, tota vegada que es prestaven a exterminar, encar que fos a base de tirar i fugir, els enemics de la civilització. Hauria vist també, fer parar la feina de treballadors pacífics, amb civils paraules d'amenaça o amb el civilíssim gest d'encarar-los la pistola. I després, els carrers rublerts d'escombraries en putrefacció, per abandó dels serveis de transport baix coacció dels... antiterroristes, li haurien donat una nota típica d'actuació civil indiscutible.

En sentir cridar "mori el terrorisme" per la mateixa gent que victorejava l'anarquia, hom es demanava si era víctima d'un somni o d'una ilusió. Es que l'anarquisme, en la teoria i en la part més característica de sa actuació pràctica és altra cosa que la doctrina i l'acció del terror, precisament? I, ahont, Déu méu, ahont, en quina ciutat gosen els anarquistes cridar contra el terrorisme! Es què creuen aquests senyors que ningú es recorda de les bombes del Liceu, del carrer de Canvis i de la Gran Via, ni de la setmana tràgica de 1909? Es què es pensen que ningú sab que hi ha una ideologia i una psicologia r una literatura àcrates i llibertaries, especialitzades en l'apologia de la violència, i a la vegada excitadores de l'acció individual sense llei ni moral de cap mena?

Repudien el terror els anarquistes? Doncs, què? Han renegat els anarquistes el *Catecisme revolucionari* de Bakunin, o sigui el catecisme de la destrucció? Han abjurat de *La moral anarquista*, de Pere Kropotkin, que és la que atorga el dret de cometre els atemptats socials? (1). Es què apostaten de la doctrina del Congrés de Friburg, on fou acordada la *propaganda pel fet*, la propaganda pel terror, precisament? Es què repudien l'autoritat de llur eminent Joan Grave, quan a *La societat moribunda i l'anarquia*, entre altres violències aconsella i justifica l'assessinat de patrons durant les vagues (P. 226)? Trenquen tal volta el vincle de tradició que els lliga amb llurs *màrtirs* (i no pas de la Mansuetut i la Paciència), els Spies, els Caserio, els Angiolillo, els Ravachol, els Pallàs, els Santiago Salvador, els Mateu Morral, que amb dinamita (batejada per ells a Chicago, de "l'arma del pobre": *the poor man's weapon*), el gavinet o el revòlver esferehiren nostra infantesa i la generació entecessora, esverada sota el terror del *dinamiter*, com nosaltres ho estem ara del *pistoler*, fill autèntic d'aqueix digne pare?

No cal pensar, altrament, que els manifestants de la Rambla fossin ells nou vinguts a les fileres àcrates, que tot ho ignoressin respecte a les idees i la història de la sinistra secta. Ni que fossin tampoc romàntics utopistes, somniadors pacífics d'una anarquia arcàdica. (La browning a la butxaca ho desment, i d'altra banda el tipus "bon anarquista", un autor gens suspecte, Zola, l'ha descrit en el Souvarine, de "Germinal", que plorà perquè mataven un conill, i venia ell de fer perdre, amb un esgarrifós sabotatge, tota la maquinària de una mina). Hem de suposar que són lectors devots de *Solidaridad Obrera, La Batalla, Tierra y Libertad*, etc., i que en aquesta Premsa —portaveu la primera del "proletariat organitzat i conscient"— hi hauran vist i hi veuran *cada dia* la fidelitat servada a programes, autors finalitats i procediments, amb tota sa íntegre ferocitat venjativa (2).

Tinc formada una antologia de textes *civilistes*, retallats aquestes últimes setmanes en periòdics i manifestos adictes a la campanya "contra el terrorisme". Una fulla d'aquestes, sindicalista roja, acaba amb les següents paraules en epígraf: *Ojo por ojo*, sota el qual títol diu: "Si no se

ceja en las agresiones contra nosotros, no se olvide que la paciencia humana tiene un límite y que una vez perdida esta reflexión que nos anima, iremos derechos al tronco, despreciando las débiles ramitas". *Ojo por ojo*, ull per ull; la pena del Talió, la venjança crua i barbre, la violència contra llei i fóra llei, la justícia per mà pròpia, primitiva i sense control, la forma del *terro* precisament. Què és el terror, sinó la violència de fet o de propòsit, exercida per qui no hi té dret?

Sols l'autoritat en tota societat constituida, en tota ciutat, en mig de tota gent civilitzada (ciutat, civilitat, civilització, volen dir totjustament convivència, sotmisió a una llei comú, tot el contrari d'anarquia, negació de la llei), sols l'autoritat dic, té dret a exercir, en cas necessari, la violència, severament regulada per la mateixa llei, i això en garantia i seguritat del ciutadans mateixos. Quan aquests volen pendre's la justicia per la seva mà, llavors es retrocedeix a la etapa de la venjança privada, al regne de l'amenaça i la *vendetta*, al regne del terror, precisament.

Ull per ull! Si és la fòrmula exacta dels mateixos als quals els *civilistes* combaten per terroristes! *Ojo por ojo, diente por diente*, deia l'òrgan del Sindicat Lliure, en la primera plana, al número 101 (març últim), després de l'assessinat del seu afiliat Amadeu Campi. Ja fa quatre anys que aquest ull per ull, implacable i recíproc, va liquidant, en liquidació monstruosa, i indefinida, els obrers de Barcelona en rengles de víctimes del terror roig i de víctimes del terror blanc.

Però ni l'un terror ni l'altre no l'acabaran pas els elements que impulsen el Comitè dit d'actuació civil. Cap terrorista acabarà el terror, a menys que es converteixi i faci penitència pública. Com voleu que pugui actuar sincerament contra el terror, per exemple, el Comitè de Relacions Anarquistes? Aquest Comitè, que signa el "Manifest al poble de Barcelona", després d'haver convocat, l'11 de març darrer, en cartells escampats per tots els nostres carrers, un miting propresos, *"para patentizar la ineficacia y demostrar el efecto prostituidor de todos los códigos ESCRITOS.....; para evidenciar nuestra repulsión a toda ley ESCRITA."*

Aqueix Comitè, doncs, és partidari dels tribunals privats i clandestins, de la justícia sense regles d'enjuiciament, de les sentències sense revisió possible, sense apellació prevista. Tant se val dir que és partidari dels tribunals invisibles i anònims, àdhuc quan decreten les sentències de mort, *que no s'escriuen, però que es compleixen.*

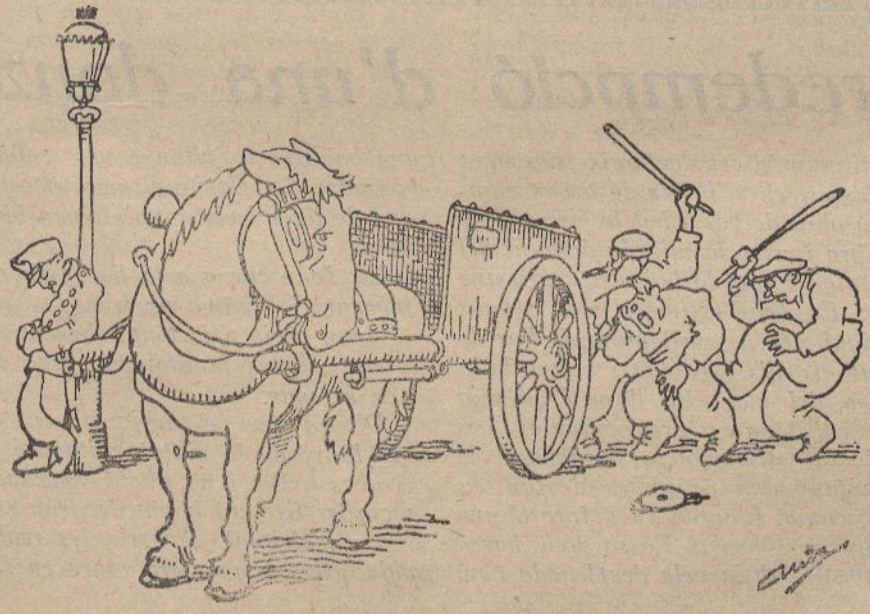
R. RUCABADO

---

(1) «Aquest dret d'usar de la força, la humanitat no el refusa jamai als que l'han conquerit, *encara que aquest dret sigui exercitat* sobre les barricades O AL TOMBAR UNA CANTONADA. Però per a que tal acte produeixi profunda impressió en els esperits, cal haver conquerit aquest dret» Kropotkin. *La moral anarquista*. 2.ª Edició Centre Editorial Presa. Barcelona, pag. 41.

(2) Una entusiasta apologia de Ravachol, Henry, Vaillant, Caserio, Angelo Bresci, Angiolillo, Pallàs, etc. escrita amb frases incendiàries, sortia a la *Soli* en un dels derrers numeros publicats a Valencia (20 Desembre 1922 4.ª pagina)

LA VAGA DELS CARRETERS



El cavall: Ara sabràs el pà que s'hi dona

La crisi de l'habitació

Preferències

No haviem volgut actuar de profetes en aquesta ocasió, tractant-se d'un assumpte prou engoixós per la nostra ciutat, com és la manca d'estatges, però ho vàrem endevinar, sense que això signifiqui cap mèrit.

Déiem nosaltres que donava la sensació de que el Congrés de l'Edificació que es prepara a Madrid, es volia fer en profit exclusiu de la capital de l'Estat espanyol, i així és.

El centralisme sempre és contraproduent, però quan se tracta d'unes oposicions, per exemple, com a base de constituir-se el tribunal a Madrid, es perjudica un número reduït d'individus, encara des d'un punt de vista pràctic pot ésser passador, però en el cas present es irritant.

El voler que les hipoteques per a cobrar les subvencions que la llei concedeix a les societats constructores de cases barates, hagin de constituir-se a Madrid, vol dir que existeixen preferències manifestes, com si els habitants de les altres contrades no necessitessin tant l'hostatjar-se degudament com els benaurats ciutadans del Municipi madrileny, que se'ls hagi de posar trabes per resoldre part del problema.

Cal no més, per fer-se càrrec de la injustícia, llegir el telegrama que la Cooperativa de Periodistes per la construcció de cases barates ha dirigit per duplicat al ministre del Treball i president de l'Institut de Reformes Socials.

Diu així:

"Actuació Institut Reformes Socials, dificultant obres cases barates és intolerable. Ni llei ni reglament diuen hipoteques per a cobrar subvenció hagin de constituir-se a Madrid com diuen bases que l'Institut ens envia. Cases subvencionades ara, construïdes per aquesta Cooperativa, han tardat per culpa de l'Institut res menys que quatre anys en ésser qualificades provisionalment, havent de regir-se per antiga llei amb que incoà expedients, que no exigia constitució hipoteques. Es contrari, és injust. Llista desastres ocasionats actuació arbitrària Institut és interminable. Anunciem campanya Premsa i Parlament."

A això s'ha d'afegir, per fer la sospita més real que l'Ajuntament de Madrid està reunint-se gairabé en sessió permanent per tractar del problema de l'extra-radi, tema que es debatrà al futur Congrés de l'edificació.

Ja que la nostra asseveració d'exclusivisme i preferències pren cos, cal que recordem també el que déiem al mateix temps.

Cal que ens preocupem de resoldre el problema de l'habitació dintre de casa nostra, i que exigim a l'Ajuntament barceloní que es preocupi seriosament d'aquesta ja endèmica malaltia econòmica i moral de la manca de pisos.

Cal que es construeixi a bon preu, i sobre tot que no es destrueixi a cap preu.

Si així no ho fa el nostre Municipi, demostrarà que està divorciat amb els interessos vitals del poble.

JULI VILA

La redempció d'una donzella

Cada matí quan el cel s'aclareix suaument i es fonen les estrelles, lasses de tant tremolar, En Joan obra de bat a bat la finestra de la seva cambra i esten la mirada damunt del mar que refulgeix sota la boira lleugera que s'esfilagarsa. En Joan estima el mar. Abans que el sol sigui alt s'asseu damunt de l'or de l'arena i amb els ulls ben oberts esguarda la gran planura del mar. La llum joguineja amb l'aigua i li dóna reflexes metàllics. Les onades rodolant rítmicament, arriben a la platja i cantant una cançó es desfan en cascades d'escuma. L'arena xucladora té una brillantor que enlluerna. Passa una barca polida, olorosa, amb la vela desplegada com una bandera i s'allunya mar enllà fent capbussades. La platja, el mar, el cel, són amarats de llum i els nuvols tenen blancor d'escuma.

En Joan torna a la llar amb els ulls enlluernats i l'ànima asserenada.

Quan vivia a la ciutat buscava sempre la soletat de les muntanyes, però ara li plau més la mar.

D'ençà que va morir la seva esposa que viu lluny de la ciutat agitada i turbulenta. Ara es vellet i no viu d'esperances sinó de records. Era un home de gran sensibilitat i finor espiritual. Avorria les realitats de la vida. El seu goig era viure en el món dels

ideals. De molt jove va enamorar-se d'una donzella molt gentil i va passar la joventut estimant-la en secret. Per ell no hi havia altra dona a la terra que fos tan pura com la seva estimada. Ningú l'havia vist bromejar amb cap donzella. La visió constant de la donzella que estimava havia purificat el dona de carn i ossos com les altres dones, sinó una dona feta de llum. Si li haguessin dit seu esperit. La seva estimada no era una que l'havien vist volar arran de cel, s'ho hauria cregut. Un dia va veure-la al costat d'un jove i va pensar: no seria sensible que et prenguessin una donzella que has estimat tant? Tu pots fer-la feliç, perquè l'estimes. Podries viure sabent que aquella donzella que tu has vist en somnis amb la túnica refulgent de la puresa, és l'esposa d'un altre home?

En Joan era humil i no s'atrevia a confesar el seu amor a la seva estimada. Si no fos pel temor de perdre-la hauria seguit estimant-la en secret tota la vida. Es decidí a visitar-la. Com que eren amics de molts anys, amb gran ingenuïtat va dir-li: Emília, segurament no et diré cap secret si et dic que t'estimo. Jo no sé perquè, però els nostres amics han endevinat que t'estimo i segurament tu també. Jo sóc molt poqueta cosa, però si em vols et prometo fer-te feliç tota la vida. He passat la joventut estimant-te i ara tinc por de perdre't.

Al cap de poc temps En Joan es casava amb l'Emília. La llar va omplir-se de pau i d'alegria. En Joan hauria estat encara més feliç s ihagués pogut portar la seva esposa a un altre món més pur que aquest. Sembla estrany, que no em senti més lligat a la terra. Passen els anys i el cor no es vol envellir. El meu esperit no ha canviat. Somnio com si tingués encara divuit anys. Avorreixo les realitats de la vida.

Esguardava serenament el rostre de la seva esposa i l'estimava amb una gran tendresa. El seu goig era romandre prop d'ella, lluny de les impureses de la vida. Déu els va donar una filla bonica com un sol. En Joan va alegrar-se i donà gràcies a Déu per haver beneït els seus amors.

La filla anava creixent i es feia cada dia més formosa. Tenia els ulls brillants i la veu clara com el dring d'una campaneta d'argent. La cabellera li queia damunt l'espatlla com una cascada d'or.

Un dia l'esposa fidel sobtadament va emmalaltir. En Joan va veure que la llar s'entenebria i es va entristir. Aquella dona que ell havia estimat tant deixaria la llar buida i trista. La mort aletejava damunt del llit de dolor. L'Emília va estrenyer la mà del seu espós i es va morir. En Joan va plorar amb un gran desconsol, però aviat el seu esperit es va asseverar. Senyor! exclamà amb llàgrimes als ulls: la meva ànima es adolorida, però beneït sigui el dolor si ens ve de Vós. Gràcies us dono per haver-me donat una filla que m'omplirà la llar d'alegria i de consol.

Abans d'un any la seva filla era ja morta, i el pobre Joan va restar sol al món. Havent perdut l'esposa i la filla decidí abandonar la ciutat.

I ara viu vora del mar, en la quietud d'un poble petit i rialler. El seu cor és ple de pau. Veu en somnis aquella donzella tan pura que illuminà el camí de la seva joventut.

Cada dia visita una petita ermita que blanqueja entre la verdor dels pins. Un raig de sol passa pel finestral i illumina un Crist pàllid que té la cabellera negra i el pit sangonent.

Un matí en petrar a l'ermita va veure agenollada davant del Crist agonitzant una donzella. No era del poble. En Joan li va semblar que veia la seva filla. Era blanca i rossa com ella. La donzella esguardava el Crist amb ells ulls humits de llàgrimes. S'alçava i tornava de nou agenollar-se. Es veia que dintre d'ella hi havia una gran lluita. En Joan l'observava des d'un recó de l'ermita. Després d'haver besat el Crist s'incorporà i es dirigí vers la porta caminant lentament amb els ulls molts oberts. En Joan va seguir-la. La inconeguda donzella caminava concirosament com si la portessin al sacrifici. Travessà el bosc i pujà la muntanya que dona al mar. S'enfilà dalt dels penyals i va esguardar esfereida la gran alçada que la separava de l'aigua. Obrí els braços com si volgués abraçar la terra que es mostrava bella davant dels seus ulls, i quan anava a llençar-se a l'abim una mà forta va agafar-la del braç i una veu li va dir: que anaves a fer? No saps que la vida es de Déu i únicament Ell pot pendre-nos-la? La donzella es posà a plorar amb un gran desconsol.

En Joan fondament emocionat li va dir: vina a casa i reposaràs. Estàs molt excitada.

En Joan i la donzella baixaven a poc a poc la muntanya. El cel era refulgent i el mar brillava sota del sol abrusador.

Arribaren a casa. La donzella encara plorava. Seu, li va dir En Joan. Esguarda el mar i el cel i el teu esperit s'asserenarà. Des-

prés d'una llarga pausa, li pregunta: per què volies llençar-te a l'abim?

—Volia llevar-me la vida perquè no trobo consol a la terra. Jo era una noia molt innocent, però vaig trobar un jove que em va dir que m'estimava i ha llençat el meu honor al fang. Cada dia m'esperava a la porta del taller i m'acompanyava fins a casa. Després ens varen fer molt amics i els diumenges anavem al ball. Ell sempre em deia que m'estimava molt i que jo seria la seva dona. Jo em donava al plaer de la dansa amb una gran voluptuositat. M'agradava tant ballar i trobava tan agradable la companyia del meu promés, que esperava amb un gran desig que arribés el diumenge. El meu promés m'enlluernava amb paraules boniques, encisadores, que amanyegaven la meva ànima i un cop va obtenir el que volia va fugir de mí.

—Aquesta és una història vella. Si sabessiu estimar noblement, no us passarien aquestes coses. Com voleu que els joves us respectin si vosaltres no sabeu respectar-vos? Aneu a les sales de ball gairebé nues, i voleu que us respectin?... Jo he estimat molt, donzella, però no vaig portar mai la meva esposa a una sala de ball. Jo hauria volgut amagar la meva dona entre els núvols, perquè no la profanessin els ulls dels homes. Com podeu creure que us estima un home que no us respecta! Si us estimés no us profanaria. Es que creieu que us estima perquè va darrera vostra i us parla apassionadament? no has vist el caminant assedegat amb quin delit cerca la font que ha d'apaivagar la seva set! Però un cop ha humitejat els seus llavis, segueix el seu camí i mai més pensa en la font. No has vist el famolenc amb quina fúria sacceja l'arbre curull de fruits i amb un gran desig se'ls apropa als llavis? Creus tú que el caminant estima la font i el famolenc estima l'arbre? Perquè creies, doncs, que aquell jove t'estimava? perquè et perseguia amb un gran delit? No veus com t'ha abandonat!

—Oh! sí, es cert. Per això volia matar-me. He fugit de la ciutat, perquè tot em feia repugnància.

—Pobra donzella! Vivint pots fer penitència i aconseguir que Déu et perdoni, i en canvi si t'haguessis suicidat t'hauries perdut per tota una eternitat. Si vols restar aquí, jo t'ofereixo hospitalitat. No tens pares?

—No: no tinc ningú que m'estimi.

—Des d'avui jo seré el teu pare. Viuràs amb mí i així em semblarà que encara viu la meva filla.

—Oh! mercès. Deixeu-me besar la mà. Soc massa dolenta per ésser la vostra filla.

—Déu és misericordiós. Sigues humil, purifica el teu cor i seràs perdonada. Jo soc vell i aviat em moriré i quan restis sola al món, recorda't de les meves paraules. Sigues sempre honesta per tal que els joves et respectin. No creguis en els apasionaments de la joventut materialitzada. Creu en el jove que t'estimi serenament, espiritualment, i que t'ofereixi un cor pur i una ànima asserenada.

La donzella plorant va besar el front d'En Joan. I agafant-li les mans li va dir: m'heu salvat la vida. Les vostres paraules les recordaré eternament. Vulgui Déu que visqueu molts anys per tal que pogueu guiar-ne amb la llum del vostre esperit.

Abans de pujar dalt dels penyals, vaig agenollar-ne als peus del Crist de l'ermita, i ha tingut pietat de mí! Oh. Déu misericordiós! Perdoneu aquesta pobra noia que es va perdre a la ciutat turbulenta i ara penedida retorna a Vos!...

J. CIVERA I SORMANI.

«Amb permís del Sindicat»

Amb motiu de fer anys el Rei, davallava pel Passeig de Gràcia un devassall de tropes brillantment empolainades.

La desfilada de la "gran revista" era realment enlluernant i donava l'impressió d'una força abassegadora i imponent de debó.

Durant aquell espectacle es parlava d'una vaga general. En lloc es veien camions ni carros, munts de brutícia senyalaven per tots els carrers les funestes conseqüències de la vaga. Barcelona prenia un caient d'esclavatge...

En mig del soroll de músiques, i la brillantor enlluernadora de les espases i els renills dels cavalls, veierem que un gros camió anava obrint-se pas i... passava. Un rètol insolent ens dóna l'explicació del fenòmen. Deia així:

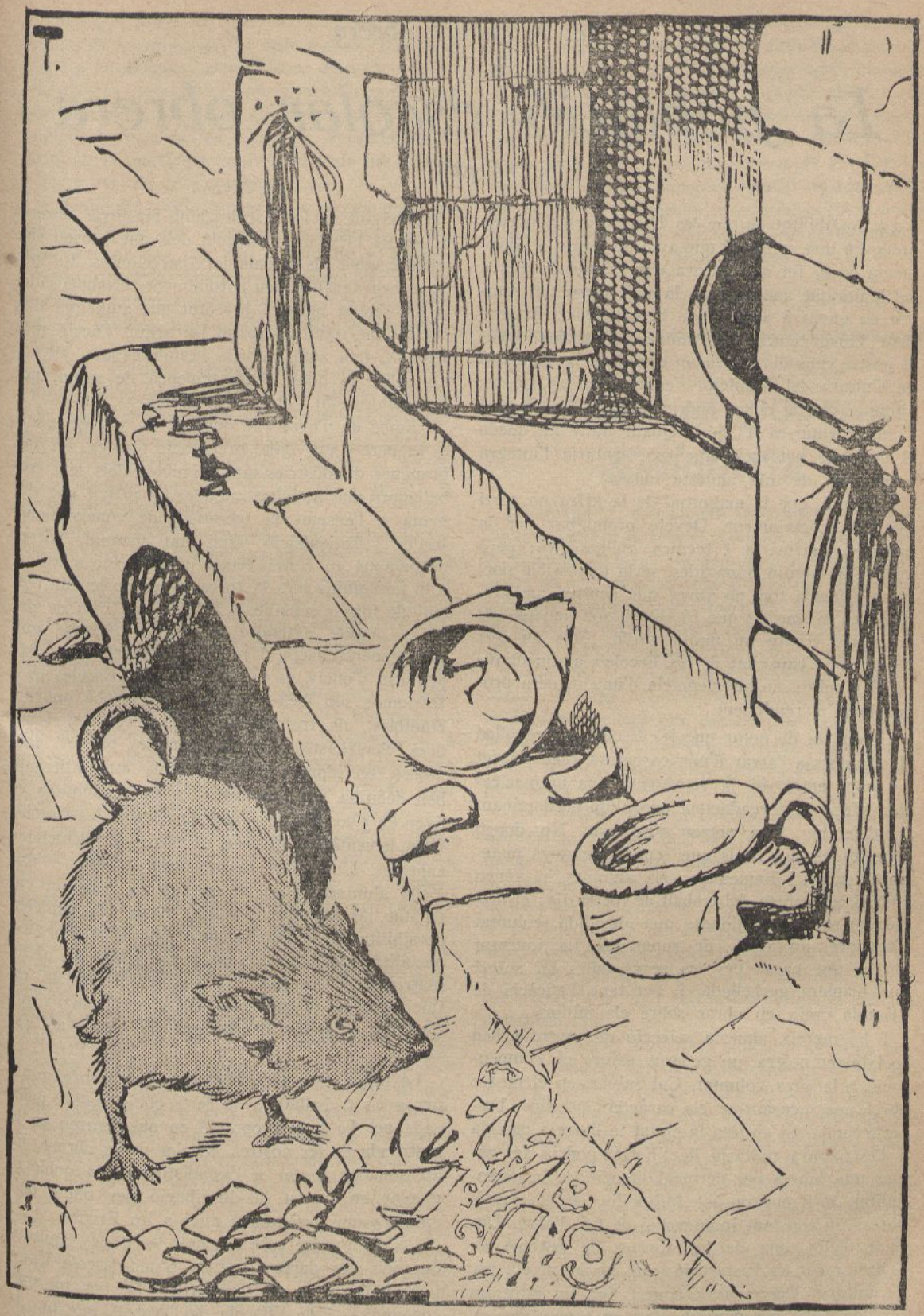
Con permiso del Sindicato

Uns homes que presenciaven com nosaltres aquest punyent espectacle exclamaren:

Perquè serveix això? (referint-se a la imposant desfilada militar). Aquests són els que manen! cridaren senyalant el camió del rètol.

Aquests són els que manen!

Pobre Barcelona i... pobre Espanya!



— Aquests sindicalistes revolucionaris són admirables! Maten els ciutadans amb la corrupció de les escombraries i ens engreixen a nosaltres...

Per la cultura obrera

La població escolar obrera

IV

La possibilitat de que les Escoles per a obrers prenguin una amplitud que avui no tenen es fonamenta en el fet que encara que s'aumenti, dintre els límits que analitzarem, la seva capacitat, sempre en quedarà assegurada la matrícula. Es evident l'insuficiència del nombre d'Escoles donat el nostre cens obrer. En un estudi de la Comissió de Cultura del Municipi s'estimen en 15,000 els alumnes que la ciutat podria donar a les Escoles Complementàries d'Oficis. Quant lluny no queda el grau de perfecció que representaria l'íntegra assistència de tota aquesta massa!

Cal però, que la magnitud de la xifra no porti cap desencoratjament. Devem propugnar per la instrucció primària i tècnica obligatòries; però mentre no siguin imposades, seria impossible portar a l'Escola tots els joves que deurien assistir-hi. Això fa que els que hi vénen, són aquells que en poden treure un major profit. Atès un cert límit, en la capacitat de les Escoles, augmentant-ne el nombre, no augmentaria d'una manera proporcional el rendiment.

Perquè és de notar que les Escoles no recullen els alumnes a l'atzar d'una casualitat cega; el fet de voler entrar-hi ja representa una auto-selecció. Afegir-hi forçadament un volum predominant d'indiferents fóra potser equivocat. No donen aquestes escoles títols que reportin guanys materials segurs i immediats; els alumnes hi vénen amb el cansament del treball de tot el dia; el matricular-se prova, doncs, una decidida voluntat d'apendre, un afany de superació. La joventut obrera que passa per les seves aules ha sofert una primera garbellada, i, per tant, l'eficàcia de l'Escola creix en obrar sobre els millors.

I bé mereix aquesta selecció de joventut ben socialment nostra, un generós esforç en compensació a la seva voluntat. Cal salvar, en el nostre obrerisme, acusant-ne els caràcters positius, l'esperit català. Si en tota la ciutat la barreja deguda a l'estructura unitària de l'Estat, podria fer témer una minva per permeabilització de la personalitat, més encara pot influir-hi, en els medis obrers, la constant immigració de mà d'obra. Davant d'ella, una de les formes de reacció de l'obrer raçat, és l'aspiració a un major nivell, per la cultura. Desconèixer aquest fet, ha estat un terrible pecat per omissió, trist en conseqüències.

Convivint en les Escoles amb els joves obrers, es palesa l'irritant injustícia dels que acusen sistemàticament als treballadors barcelonins. Es una tasca ben agraïda, ben cordialment recompensada, la d'ensenyar aquesta joventut que amb una fina sensibilitat intuitiva recull tot seguit l'acció més senzilla, feta amb intenció desinteressada. Joventut sobre la qual, sense temença de ruïna, pot fonamentar-s'hi l'obra de l'Escola.

També és d'observar que no en tots els oficis es requereix una igual preparació tècnica. Hi han branques d'indústries que exigeixen dels seus treballadors una activitat complexa i difícil que demana a l'ensems la possessió de coneixements bàsics i l'adquisició d'habilitat manual. Altres ocupacions en canvi, tenen un caràcter auxiliar, o hi predomina més la força, o comporten un treball de major senzillesa. Per bé que fóra de desitjar poguer extendre la cultura tècnica amb tota generalització, i reduir el segon grup més primitiu d'oficis, es comprèn que les Escoles professionals són més necessàries i gairebé imprescindibles, als treballadors, com mecànics, foneders, electricistes, fusters, ebenistes, paletes, guixaires, teixidors i pintors, d'una especialització ben definida. En l'estadística abans esmentada es fixen en 5,000 els possibles alumnes de les Escoles Complementàries dedicats a oficis de tecnicisme superior. Una xifra lleugerament inferior — uns 4,000 alumnes — creiem que deuria fixar la capacitat de aquestes Escoles. Amb ella tindrien possibilitat de perfeccionament els treballadors especialitzats, deixant els buits que quedarien al no matricular-se els mancats d'estímul i interès, un lloc per a els orientats a treballs més senzills, als quals el desig de millorament els portés a l'Escola.

La major necessitat d'ensenyament professional per a els treballadors de certs oficis, queda palesada per la gran proporció en que figuren en la matrícula de les nostres Escoles per a obrers. Es allissonador juntar a l'estadística de la població escolar en massa la distribució per oficis dels alumnes que assisteixen avui a les Escoles.

Podem pendre com exemple les dades, resumides dels dos darrers cursos, d'una Escola Complementària — la del Districte VII, per mi més coneguda — i de l'Escola del Treball, que per la

la seva generalitat no pot estar influïda per condicions de barriada. En les dues trobarem un grup d'oficis — mecànics, electricistes, fusters, ebenistes, paletes, teixidors — que donen el contingent més sostingut d'alumnes. Els mecànics hi contribueixen amb la major aportació, representant el 30 % de la matrícula total en l'Escola del Treball i el 27 % en la Complementària.

Pels demés oficis trobem els percentatges següents. Escola del Treball: electricistes, 20 %; fusters i paletes, 19 %; teixidors i filadors, 12 %; operaris d'indústries químiques, 9.5 %. Escola Complementària: fusters, 9 %; ebanistes, 8.5 %; paletes, 8 %, del conjunt de la matrícula.

En les Escoles Complementàries on s'admeten alumnes d'oficis industrials i d'artístics, l'estadística mostra clarament la preponderància dels primers. Mentres els alumnes empleats en oficis de caràcter purament industrial apleguen el 67 %, els de caràcter artístic arriben sols a un 11 % de la matrícula total.

Aqueixes dades donen sols una orientació general, i són modificables per diverses circumstàncies de les quals una de les més influients és la creació d'una nova assignatura o la major importància donada a una branca d'estudis. En l'Escola Complementària del Districte VII, l'establir l'assignatura de Teixits, ha fet créixer, naturalment, l'assistència d'alumnes d'oficis textils, convertint-se el 0'4 %, amb que estaven representats uns anys enrera, en el 7 % de la matrícula en el curs actual. Prova de com una acció directora pot influir en la intensificació i major volum d'un grup, però dintre d'unes fites ben marcades.

L'assistència preponderant d'alumnes d'uns grups definits d'oficis, i sempre els mateixos, és una prova més de les dificultats que es trobarien, sense un règim legislatiu d'instrucció professional obligatòria, per a omplir un nombre crescut d'Escoles de capacitat global exagerada. Si bé, segons l'estadística obrera sols es matriculen a les Escoles Complementàries una octava part dels alumnes que haurien d'assistir-hi; en canvi, sumant els inscrits a les quatre Escoles amb els de l'Escola del Treball veurem que per exemple dels aprenents mecànics, que són els que van al davant, més del 50 % dels que l'estadística obrera —probablement migrada— assigna a la ciutat assisteixen a les Escoles; com també aproximadament un 30 % dels nostres aprenents fusters i ebanistes, i un 25 % dels paletes, en l'edat escolar. Aquestes dades contribueixen a determinar la capacitat de les Escoles Complementàries. Afegint als que avui assisteixen a totes elles — inclús a l'Escola del Treball que quedaria a un nivell més superior — els que manquen encara d'aquests oficis, els d'altres branques professionals estimulats a matricular-se per una acció directora eficaç, que en posés de relleu els aventatges, i aquells als quals decidís el major atractiu general de l'Escola, es troba aproximadament la mateixa xifra de 4,000 alumnes que fixa la capacitat total a què hauria d'arribar el conjunt de les Escoles Complementàries. Capacitat que si no representa un règim de perfecció, marcaria la consecució d'una primera etapa sòlida en el camí de millorament de la nostre cultura obrera.

CARLES PI I SUÑER.

Perquè es governa malament

L'humanitat, eternament criatura, va jogant continuament a governar; com les criatures, trenca a cada moment les joguines que més s'estimava fa una estona; trencant-les sol fer-se mal, com les criatures, per torna de la trencadissa; un de mig espatllat, que li havia fet il·lusió temps enrera i que ja hagué malmés fastiguejada d'ell, i li apar una cosa nova, boi meravellosa. Oh, que bonic! I torna, després de barallar-se per com el farà servir pel seu esplai (com la mainada) la torna a fer malbé als pocs instants; que instants son, i només, els anys en la vida de la criatura-humanitat.

Així veiem, ara, a homenassos, grandassots. meravellats davant dels que es pensen descobriments marxistes, per exemple; doctrines que, impensadament, professà ja Cain, i el primer dels lladres que al món hi hagueren. I, d'això, en diuen felicitat de les futures gèneres; i son tan orbs, que segueixen dient-ho, malgrat el fet palpable del caos afrosíssim on s'és estimbat Rússia, tot divertint-se amb el vell instrument de joc, pintat de nou.

El fet és que, amb totes aqueixes novetats passades i tufoses, es pot ben dir que no hi ha país al món ben governat; i d'aquest mal govern no n'és altra, la causa, que les provatures de joguets estantiços, en comptes d'aplicar-se a l'estudi de la Veritat, deduint-ne les lògiques conseqüències per a la bona governació; comprenent que la única felicitat possible per als pobles, son les lleis basades en la Veritat.

Un dels motius de fugir d'aquesta, no és pas certament la ignorància. Això que estem escrivint, ho saben molt millor que nosaltres la majoria dels governants. El motiu principal de que

ells, en lloc de cercar la felicitat dels pobles, pel camí segur de lleis basades en la immutable Veritat, s'entretinguin amb provatures de joguines més o menys gastades, que ja saben, per endavant, que serviran solament per a fer-s'hi mal, no és pas altre que la dèria de governar a gust de la mala gent; i no pensen que, obrant així, en desplaure als bons, tampoc acontenten als dolents.

Cap home dreturer; cap persona de bé, pot mostrar-se disconforme amb els Deu Manaments, que tots portem escrits al fons de la nostra ànima; tots els homes del món, de totes les races i de totes les religions, i, fins, els qui pretenen no tenir-ne cap (pretenen, però en tenen). Llegís-li's, doncs, a base dels deu Manaments, i només podran queixar-se els pèssims, als quals no s'ha pas de complaure, sino de convertir.

Si dels deu Manaments se'n dedueix que tal o qual doctrina és perversa (i ho seran totes quantes els contradiguin) declari-s'hi fóra de la llei la doctrina en qüestió, sia qui vulga que l'hagi inventada, i tants com siguin, baldament innombrables, que la defensin. Això, no pot ésser ni semblar dur, des del moment que aplanarà els camins dels bons, dels honrats, dels dreturers, tinguin, en coses opinables, la opinió que vulguin. Si els malvats, els assassins, allà on governen, no deixen ni parlar, ni opinar, a la gent honrada; amb quin dret es negarà el dret perfecte a declarar fora de la llei, tot allò que, de fet, s'hi col·loca, per com és fora de la Llei de Déu?

Basem en ella la nostra legislació, i així, tan senzillament, governarem bé, per quant farem la felicitat (possible al món) de les persones honrades, i apartarem del mal camí, a molts qui, si hi van ara, és, precisament, perque els governants prescindeixen de la Llei de la Veritat, que és la continguda en els deu Manaments.

VERAX.

Esguardant el món

SUISSA

La Conferència de la pau

La Conferncia de la pau ha registrat els acords relatius a la Comissió sanitària internacional a Constantinoble.

Turquia escollirà els seus metges de la llista dictada pel Comitè d'higiene de la Societat de les Nacions.

—El senyor Venizelos, l'actual ministre de Negocis de Grècia , senyor Alexandris, i l'ambaixador de Grècia a París, senyor Romanos, han celebrat una extensa conferència.

Sembla que acordaren inaugurar una política més activa, arribant-se a preveure, inclòs, la ruptura de les negociacions.

S'asegura que diversos delegats aconsellaren als esmentats senyors, una major moderació.

El senyor Venizelos ha conferenciat també amb Ismet Baixà, suposant-se que aquesta conferència és conseqüència dels acords darrerament adoptats per Grècia sobre l'arranjament de les qüestions pendents.

FRANÇA

El cinema en l'ensenyament agrícol francès

La comissió parlamentària nomenada en 30 d'abril últim, ha entregat a la Cambra dels diputats un projecte de llei pel qual i per compte de l'Estat serà instal·lat el servei de cinematografia en totes les escoles i centres d'ensenyança agrícola.

GRECIA

Grècia i Turquia

Sembla que el Govern grec reivindica el seu dret de concertar una pau separada amb Turquia, allegant que la solució dels assumptes en litigi entre Turquia i les potències aliades, dificulta l'arranjament del conflicte grec-turc.

SERBIA

El port de Salònica

Els senyors Minohich i Alexandrix, ministres de Negocis estrangers de Sèrbia i Grècia, respectivament, han signat el conveni concertat entre ambdós països, referent a la zona lliure de Salònica.

FRANÇA

Les rifes a França

"L'Officiel" publica una advertència en la qual es constata la propaganda feta a França a favor de les loteries estrangeres pels Bancs estrangers. En la dita advertència es recorda que les tals loteries estan prohibides a França i que els que les propaguen tenen pena assenyalada.

D'ací i d'allà

Segons ha fet present el doctor Pulido al Consell Superior de Protecció a la Infància, el 45 per cent dels nens moren abans d'arribar als cinc anys.

Això vé a ésser un Annual de criatures, per l'estil d'aquell que va portar a cap el rei Herodes.

A Espanya els Herodes, pel cas, són els polítics que no es preocupen sinó dels seus interessos i dels de llurs parents i amics.

* * *

A Guatemala es preparen grans festes per a commemorar el cinquè centenari de la seva fundació.

Els sectaris que ara, predominen en aquella república no deuen saber que no podran glorificar a cap dels seus gloriosos fundadors (catòlics fervents), sense tenir de renegar pràcticament del seu odiós sectarisme.

* * *

Un collega madrileny excellentíssim lloa xardorosament el director d'un diari *lliberal* per antonomàsia. És tal volta el diari més sectari, i més verinós d'Espanya.

No badem, que això està prohibit per la raó natural, per l'instint cristià i... pel Sant Pare de Roma.

* * *

Un diari de Madrid es plany amargament que a la carretera que uneix dues regions riques (les províncies de Càceres i Salamanca), de molts quilòmetres de llargada, per cert, li falta el pont sobre el Tajo, cosa que la fa inútil. Això fa setanta anys que dura.

El Govern podria traslladar allí el pont d'Alberich (València), construït damunt d'uns camps que sols serveix per a soplujar unes cases de pagès i els gitanos errants.

Però consolin-se els castellans i extremenys. A la *província* de Lleyda hi ha una carretera importantíssima, la de Lleyda a la Frontera, que, si fa no fa, porta un número d'anys semblant construint-se, sense acabar-se mai.

* * *

El Ministre de Foment, senyor Ortega i Gasset, no es pot avenir d'haver estat derrotat en l'elecció de Senadors de la Universitat Central.

No és tot u, senyor Ortega, fer política hidràulica que fer eleccions senatorials.

Volen coses de més substància els catedràtics i doctors universitaris...

* * *

Molts estranyen que a València, on s'acaben de fer actes catòlics d'universal ressonància i el poble s'ha mostrat piadosíssim als peus de la Verge dels Desamparats, hagin pogut triomfar els enemics de Déu i de la Verge.

És una estranyesa lògica.

Però és que seria possible aquest contrasentit si els catòlics obressin amb lògica a Espanya?

* * *

Al damunt de les escombraries han aparegut uns rètols que demostren la ironia dels nostre poble.

Alguns d'aquests rètols si els han llegit les autoritats, els hauran fet sortir a la cara els colors de la vergonya. N'hi havia de molt expressius.

Però les nostres autoritats ja estan curades d'espants.

No els ve d'un rètol més o menys allusiu.

* * *

El Sindicat Unic extenia autoritzacions per tal que poguessin circular els camions afectes als elements que el dirigeixen. Encara no manen i ja disposen del trànsit rodat com si fossin els amos de la ciutat.

Si algun dia, Déu vulgui que mai arribi, arribin a manar, els bolxevistes russos al costat seu restaran petits.

Ells prou s'esforcen en fer-nos creure que són amics de la llibertat, però no sabem quina llibertat deu ésser aquesta, que tots hem de fer únicament ço que ells volen.

Nosaltres d'aquesta llibertat, en diem tirania.

* * *

Les cases de perfumeria de París estan molt alarmades perquè temen perdre el mercat de Barcelona.

Creiem fonamentats aquests temors, car a la nostra ciutat s'ha posat de moda un perfum molt econòmic que se'n diu: perfum d'escombraries.

◆◆

Noticiari

ESPANYA

—A Oviedo s'ha constituit una Associació Catòlica de Pares de Família, deslligada de tota filiació política, per mor de treballar per la reforma i purificació de les costums, combatent contra el joc, la prostitució, l'alcoholisme, la "trata de blanques", etc.

—La Junta de Colonització Interior treballa per a convertir en regadiu terrenys molt extensos al terme de Xeres. Demés prepara la fundació d'una nova Colònia Agrícola i la implantació de grans millores en altres Colònies ja viables.

—El Tribunal per a Nois, de Barcelona, ha posat fi amb la seva celosa actuació a un fet escandalós que feia temps venia cridant l'atenció de moltes persones de la nostra ciutat i que a no poques indignava.

Es tracta de la iníqua explotació de la qual era víctima una nena de cinc anys, molt maca i molt xamosa, els pares de la qual aprofitant aquestes qualitats i aquestes gràcies, vivien a les seves espatlles.

Aquesta nena anava pels cafès i music-halls amb un cistellet de flors i les posava, fent a l'ensems moltes monades, al trau de l'americana dels concurrents, dels quals en treia moltes pessetes i en rebia moltes carícies.

Ensinistrada també i a meravella pel robatori, no eren poques les agulles de corbata i rellotges que feia desaparèixer mentres collocava la flor amb gran joia dels seus pares que havien trobat en la filla un "modus vivendi" molt productiu i molt fàcil.

Asabentat el Tribunal per a Nois per diversos conductes d'aquest procediment tan inicu ha recollit del poder d'aquests pares explotadors l'esmentada nena abocada en edat tan prematura al furt i a la prostitució i l'ha ingressada al Departament d'Observació del Tribunal on quedarà sotmesa a un atent examen i a un règim de reeducació.

—Al Congrés Marià celebrat aquests dies a València, els Mestres han demanat unànimament la intervenció dels rectors a les Escoles públiques i la reglamentació i depuració del cine per a bé dels nois.

—El 28 del corrent mes començarà una tanda d'Exercicis Espirituals a Manresa que duraran cinc dies. Dirigir-se al Director de la Casa.

—A Sevilla és fortament perseguit el joc. No es pot dir el mateix d'altres ciutats...

—A Palma de Mallorca la Caixa d'Estalvis ha comprat solars a l'Ajuntament a fi i efecte de construir-hi cases apropiades als treballadors i a les famílies de la classe mitja.

—Hem rebut el primer número del *Butlletí mensual* de la "Unió Professional de Dependents i Empleats de Comerç", entitat social fundada per l'inoblidable Pare Palau ja fa molts anys, que encara conserva l'empenta i les orientacions tan forta i saviament donades per l'eximi sociòleg.

La U. P D. E. C. frueix avui dia de merescut prestigi i ampla desenrotllament.

—La Delegació règia de Pòsits, encarregada de metoditzar les consultes fetes a Notaris i Registradors respecte les reformes que són necessàries en el regisme de la propietat per a millorar-lo i posar-lo a compàs de les modernes exigències econòmiques socials ha dirigit a tots ells un curiós Qüestionari que sentim no poder reproduir.

ESTRANGER

—La prefactura de policia de París ha aprovat la proposta tendint a destinar llocs especials en els passeigs públics i jardins, a fi de que els nens puguin jugar i es congreguin en ells les dides i les cambreres de manera que les criatures no respirin la pols carregada de microbis patògens que ordinàriament pobla els llocs de molta concurrència.

—S'ha celebrat a Burdeus la sessió d'obertura del I Congrés internacional de la Federació de Cooperatives de consum.

El nombre de congressistes que hi assisteixen, és de quatre cents, figurant-hi els delegats d'Espanya.

—En les pròximes eleccions administratives de Itàlia les dones hi tindran vot.

—El Consell d'Homes bons de Charleroi ha condemnat als obrers d'una fàbrica a indemnitzar de danys i perjudicis als patrons per la negligència posada en el treball, considerada com un sabotatge penat per la llei.

—El govern republicà de Colombia la vol emprendre contra l'abús de l'esperit de vi.

—A Roma s'ha inaugurat solemnialment pel de la Junta Central d'Acció catòlica italiana, entitat respeitable per la seva història, la seva tasca i, sobre tot, per fruir de la confiança omnímoda del Papa.

—El govern italià, que tantes coses bones vé fent, ha ordenat als prefectes que persegueixin els que es desafiin sense guardar-los cap classe de consideracions.

Per fortuna a Espanya, encara que desgraciadament no es compleixi la llei són ben comptats els desafiaments que es registren. Es que el ridícol s'ha encarregat de substituir-la.

D'EXCURSIONISME

Res més interesant, certament, que les excursions al Pirineu Català, aquest Pirineu tan sublim i tan immensament bell que fou cantat un dia pel geni immortal de Verdaguer. Diem "res més interessant" pel fet de les facilitats amb les quals hom topa per a fer les excursions esmentades.

Cal sortir de Barcelona (Nord) amb qualsevol dels trens que van a Lleida. Un cop a Tàrrega, la simpàtica ciutat frontera de l'Urgell i la Segarra, una casa important per demés, el Garatge Sport, d'En Jaume Castells, situat al carrer de Ponent, us facilitarà automòbils equipats amb tot el luxe que permeten les carreteres de l'estat espanyol, ço que equival a dir que permeten viatjar amb la màxima comoditat. Disposa de turismes de dos a sis seients i d'òmnibus propis per a collectivitats. Els preus són sumament econòmics, tan com permeten les circumstàncies actuals. Això vol dir que si els amants de la naturalesa no aprofiten una tal avinentesa per a visitar aquest estiu les belleses immenses i incomparables del nostre Pirineu, serà perquè no voldran, ja que comoditats i facilitats no poden haver-n'hi més, certament.

SERVEIS DE LA COMPANYIA TRASATLANTICA

Línia de Cuba Mèxic.—Servei mensual, sortint de Bilbao el 17, de Santander el 19, de Gijón el 20 i de Corunya el 21, per a Habana i Veracruz. Sortides de Veracruz el 16 i de Habana el 20 de cada mes per a Corunya, Gijon i Santander.

Línia de Buenos-Aires.—Servei mensual sortint de Barcelona el 4, de Màlaga el 5 i de Càdiz el 7, per a Santa Creu de Tenerife, Montevideo i Buenos-Aires; emprenent el viatje de tornada des de Buenos-Aires el dia 2 i de Montevideo el 3.

Línia de New-York, Cuba, Mèxic.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 25, de València el 26, de Màlaga el 28 i de Càdiz el 30, per a New York, Habana i Veracruz. Retorn de Veracruz el 27 i de Habana el 30 de cada mes, amb escala a New-York.

Línia de Venezuela Colombia.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 10, de València el 11, de Màlaga el 13 i de Càdiz el 15 de cada mes, per a Les Palmes, Santa Creu de Tenerife, Santa Creu de la Palma, Puerto-Rico i Habana. Sortida de Colón el 12 per a Sabanilla, Curasao, Puerto-Cabello, La Guaira, Puerto-Rico, Canaries, Càdiz i Barcelona.

Línia de Fernando Póo.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 2, de València el 3, d'Alacant el 4 i de Càdiz el 7, per a Les Palmes, Santa Creu de Tenerife, Santa Creu de la Palma i part de la costa occidental de Africa. Retorn de Fernando Póo el 2, fent les escales de Canarias i de la Peninsula indicades en el viatge d'anada.

A més dels indicats serveis, la Companyia Trasatlàntica té establerts els especials dels ports del Mediterrani a New-York, dels ports del Cantàbric a New-York i la Línia de Barcelona a Filipines, les sortides de les quals no són fixes i s'anunciaran oportunament a cada viatge.

Aquests vapors admeten càrrega en les condicions més favorables i passatgers, als quals la Companyia dona allojament molt cómode i tracte esmerat, com té acreditat en son dilatat servei. Tots els vapors porten telegrafia sense fils.



PARA ENRIQUECER

la sangre, aumentar el apetito y fortificar el sistema nervioso, es un medicamento sin rival el jarabe

Hipofosfitos Salud

Tanbién se receta a las criaturas delicadas y enfermizas. Les favorece el desarrollo del sistema óseo. A poco de tomarlo, el rosado color de sus mejillas proclama las excelencias del preparado Aprobado por la **Real Academia de Medicina y Cirugía** :: 29 AÑOS DE CRECIENTES EXITOS.

Aviso: Rechácese el frasco si no se lee en su etiqueta exterior, con tinta roja, HIPOFOSFITOS SALUD, pues con frecuencia y por mayor lucro en la venta se ofrecen similares

FRANQUEO CONCERTADO

Atenes A. G., Provença, 157